

Göteborg 28 september 2023

Diarienummer Fi2022/02631

Internationella kemikalieseekretariatets (ChemSec) synpunkter angående EU kommissionens förslag till EU- förordning om leksakers säkerhet.

ChemSec välkomnar möjlighet att lämna synpunkter till EU kommissionens förslag till EU- förordning om leksakers säkerhet.

Vi välkomnar särskilt följande delar i förslaget:

- Att hormonstörande ämnen, STOT och respiratory sensitisers läggs till i listan över generellt förbjudna ämnen i leksaker. Dessa ämnen kan ge alvarliga hälsoeffekter så som infertilitet, tidig pubertet eller övervikt. Tester av leksaker sålda i EU har också visat att dessa ämnen finns i många produkter varför ett generellt förbud är befogat. Detta är också i linje med EU Kommissionens kemikaliestrategi.
- Förbud av Bisfenol A som också kan orsaka en rad hälsorelaterade problem.
- Att de gränsvärden som förut endast gällde för leksaker till barn under 3 år nu gäller för alla leksaker. Detta ger ett bättre skydd till barn för skadliga ämnen.
- Introduktion av "Product passport" där information om "Substance of concern" ska finnas tillgänglig. Denna information har tidigare inte varit tillgänglig för konsumenter trots att många konsumenter efterfrågat detta. Denna information ger konsumenten både möjlighet att se till så att barn endast använder produkten till det den är ämnad för och kunna undvika produkter med "substances of concern".
- Att kombinationseffekter ska tas i beaktande. Att kombinationen av många olika kemikalier påverkar barn (och oss alla) är känt sedan länge. Vi välkomnar därför att kommissionen tagit med detta i förslaget.

Vi tycker följande saknas i förslaget:

- Förbud mot kemikalier som har stor miljöpåverkan så som PBT, vPvB, PMT, vPvM- ämnen. Leksaker ska kunna återvinnas utan att skadliga kemikalier återvinns, därför måste dessa produkter även vara fria från ämnen som kan orsaka skada i miljön. Utan detta kan inte en giftfri cirkulär ekonomi uppnås.
- Inkludering av kommande klassificeringar såsom immunotox och neurotox. Dessa bör inkluderas i regleringen så fort de blivit officiella klassificeringar.
- Förbud för hela gruppen bisfenoler. Att endast förbjuda BPA riskerar att leda till att industrin byter till andra, lika problematiska, bisfenoler vilket gör att förbudet för BPA blir tandlöst.

- Försiktighetsprincipen, denna nämns endast i förtexterna. Försiktighetsprincipen ska vara en grundsten i EU lagstiftning, särskilt när det kommer till att skydda barns hälsa. Därför behöver denna princip även inkluderas i själva lagtexten.
- Vi tycker alla typer av produkter för barn, inte bara leksaker, ska omfattas av denna lagstiftning. Barn leker inte bara med leksaker utan med allt som kommer i deras närhet. Vi tycker därför att alla produkter som är ämnade för barn borde omfattas av samma regler som de för leksaker.
- Tidsbegränsning för alla undantag. Nya rön och nya alternativ behöver tas i beaktande så att lagstiftningen tillåter skadliga ämnen i onödan. Därför är det viktigt med tidsbegränsade undantag.
- När en produkt har fått undantag och innehåller ett av de generellt förbjudna ämne ska detta tydligt anges på produkten så att konsumenter och återvinnare tydligt får kunskap om innehållet av dessa ämnen i produkten.

Vi tycker följande behöver förtydligas:

- När undantag kan ges. I förslaget står att ECHA ska utvärdera säkerheten samt om det finns alternativ och utifrån detta göra en utvärdering av om undantag kan ges. Det är oklart hur denna utvärdering ska gå till, vad som ska tas i beaktande, samt vilken del av ECHA som ska göra den. SEAC- kommitteen är de som utvärderar alternativ inom ramen för REACH men deras utvärdering av alternativ är starkt kritiserad och de inkluderar även socioekonomiska aspekter vilket inte ska inkluderas här. Vi uppmanar att tydliggöra själva processen för undantag. Vi stödjer också en mycket restriktiv möjlighet att få undantag då det är klart att det inte finns några säkra nivåer för de generellt förbjudna ämnena och det är produkter för barn den här regleringen gäller.
- Att product passports ska innehålla alla "Substances of concern"(SoC), även de ämnen som är självklassificerade och uppfyller kraven för SoC. Om de inte gör det är risken att många tusen ämnen inte måste deklarerats trots att de faller inom ramarna för en klassificering.
- Undantag för återvunnet material. Det finns möjlighet till undantag från den generella restriktionen om ämnet inte är avsiktligt tillsatt, detta behöver förtydligas vad gäller återvunnet material. Återvunnet material kan innehålla många skadliga kemikalier, beroende på vad materialet kommer ifrån ursprungligen och dessa kemikalier bör inte kunna undantas även om de inte är avsiktligt tillsatta.